

tan bir madenci ve altında "Madenci Feneri Sönmeyecek" yazısıdır. Oda merkezinde eğitim almaya gelen 23 yaşında (1984 doğ.) bir meslektaşım sormuştu; "bu madenci feneri gazla mı çalışıyormuş". Ben de dilimin döndüğünce anlattım. Fakat daha sonra üzuldüm. Onun doğduğu yıllarda şarjlı lambalar, bataryalı aydınlatmalar yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştı. Nerede ise 200 yıldır dünya madenciliğini aydınlatan ve her yerde simge olmuş wolf lambayı bir maden mühendisinin meslek hayatında yaşamaması üzücü.

Ne yalan söyleyeyim. Birçok yeri gezdim, birçok maden dolaştım, yeraltında çalışan bir katır görmedim. Ama bu olay benim madencilik hayatımın içinde yer alan, ben madencilik yaparken yaşanan bir olay. "Ocaklarda, ana nakliye galerilerinde katırla taşımacılık yapmak". Bu olay madenciliğin kendi yarattığı bir kültür. Yerin altında havasız ve ışısız bir üretim süreci. Bir

insanla, bir hayvanın ortak üretim biçimi. Hani şiirde; Süleymaniyeli şoför Ahmet, sıkıntılar yaratan 3 numaralı kamyonetini; ihtiyar, cesur, inatçı ve şirret olarak tanımlar ve hikaye; "hiçbir zaman böyle merhametli bir ümitle sevmedi hiçbir insan, hiçbir aleti" diyerek biter. Bu yaşananlar, madenci ve katır ilişkisi için de geçerlidir; ihtiyar, cesur, inatçı ve şirret, ama merhametli bir ümit de vardır hikayelerinde.

Bu olguların ve yaşam biçimlerinin hepsi madencinin kendi yarattığı kültürün birer ürünü. Zor şartlarda, birinin çalışmasının diğerinin çalışmasına bağlı olduğu mekanik ve fordist bir üretim biçimi. Zor çalışma koşullarının yarattığı, madencinin kendisine özgü bir üretim ve yaşama biçimi. En önemlisi birinin hayatının, diğerinin dikkatine bağlı olduğu, yerin metrelerce altında, havasız, ışısız, ortak bir üretim. Madencilik üretimi ve bu üretim biçimi için kendisinin yarattığı; Madencilik Kültürü.

ŞİİR

MADENDE ÖLÜM

Veli TÜRKARSLAN

Maden Mühendisi

Ürkek, sarı, sıcak, nemli, titrek bir ışık yaklaşırken sana doğru

Bir sevgili, bir canan, bir yar, bir kadın gibi,

Bir çiçek gibi sarar dört bir yanını

Bir nergis, bir sümbül, bir yasemen, bir papatya gibi,

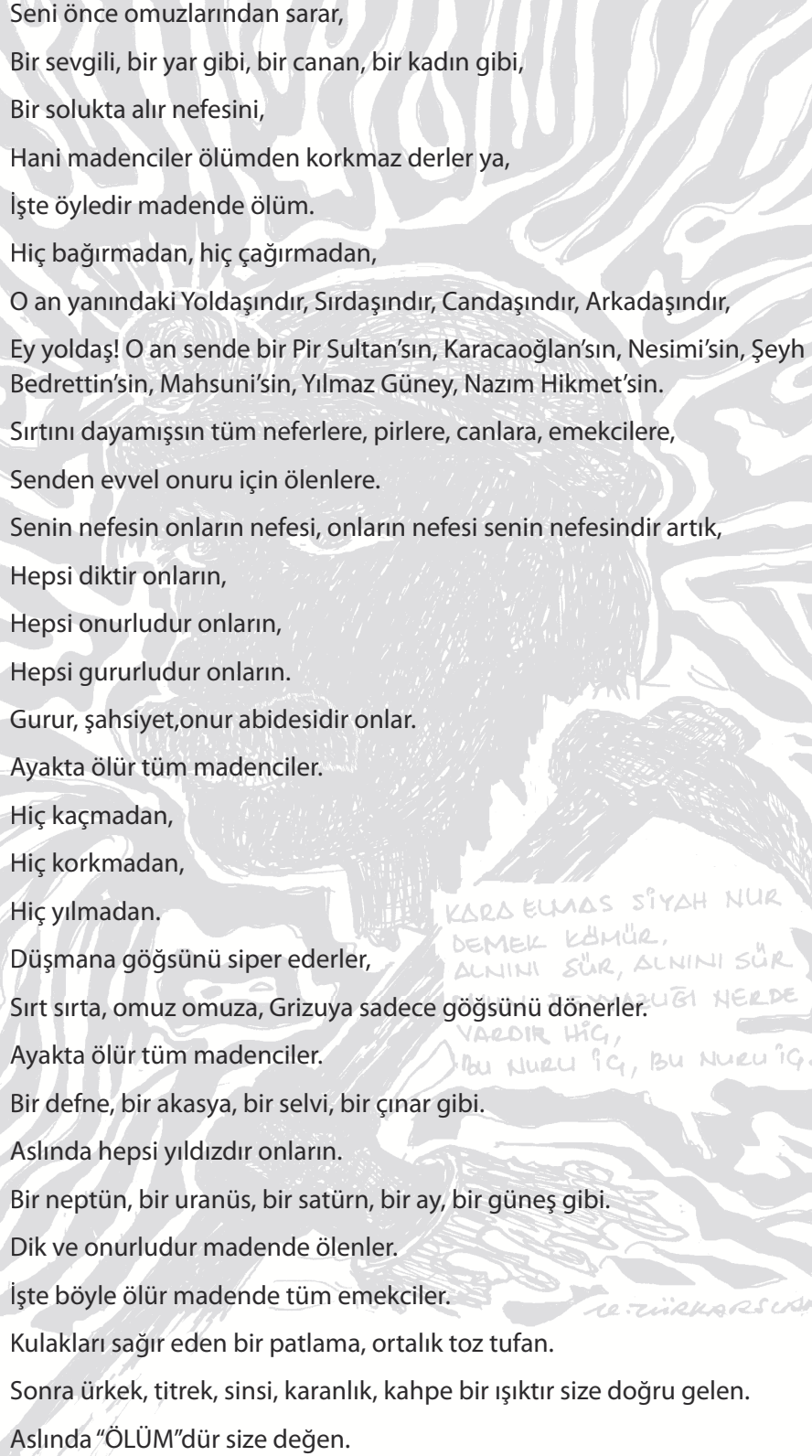
Kuş olur, böcek olur, kelebek olur, börtü böcek olur,

Kavrar dört bir yanını,

O ışık bir yıldır, bir sırdır, bir nurdur.

Kavrar bedenini dört bir yanını.

Aslında bir kalleş, bir yılan, bir akrep, bir çıyan, bir ahtapot, bir cellattır gelen, sana doğru



Seni önce omuzlarından sarar,
Bir sevgili, bir yar gibi, bir canan, bir kadın gibi,
Bir solukta alır nefesini,
Hani madenciler ölümden korkmaz derler ya,
İşte öyledir madende ölüm.
Hiç bağırmadan, hiç çağırmadan,
O an yanındaki Yoldaşındır, Sırdaşındır, Candaşındır, Arkadaşındır,
Ey yoldaş! O an sende bir Pir Sultan'sın, Karacaoğlan'sın, Nesimi'sin, Şeyh
Bedrettin'sin, Mahsuni'sin, Yılmaz Güney, Nazım Hikmet'sin.
Sırtını dayamışsın tüm neferlere, pirlere, canlara, emekcilere,
Senden evvel onuru için ölenlere.
Senin nefesin onların nefesi, onların nefesi senin nefesindir artık,
Hepsi diktir onların,
Hepsi onurludur onların,
Hepsi gururludur onların.
Gurur, şahsiyet, onur abidesidir onlar.
Ayakta ölür tüm madenciler.
Hiç kaçmadan,
Hiç korkmadan,
Hiç yılmadan.
Düşmana göğsünü siper ederler,
Sırt sırta, omuz omuza, Grizuya sadece göğsünü dönerler.
Ayakta ölür tüm madenciler.
Bir defne, bir akasya, bir selvi, bir çınar gibi.
Aslında hepsi yıldızdır onların.
Bir neptün, bir uranüs, bir satürn, bir ay, bir güneş gibi.
Dik ve onurludur madende ölenler.
İşte böyle ölür madende tüm emekçiler.
Kulakları sağır eden bir patlama, ortalık toz tufan.
Sonra ürkek, titrek, sinsi, karanlık, kahpe bir ışıktır size doğru gelen.
Aslında "ÖLÜM"dür size değer.